

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15289/2022
20.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Баришић, адвокат из ..., против тужених ББ, Република ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Тијана Вујовић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1191/22 од 23.03.2022. године, у седници одржаној 20.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1191/22 од 23.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1232/16 од 25.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезу тужене да тужилји на име стицања без основа солидарно исплате 46.500 евра са законском затезном каматом почев од дана утужења до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован предлог за одређивање привремене мере којим је тражено да се забрани туженима отуђење и оптерећење двособног стана број .., површине 73,14 м², који се налази на првом спрату стамбене зграде у Београду, ... број .., те да се наложи РГЗ – Служби за катастар непокретности Звездара да изврши упис привремене мере у Лист непокретности КО Звездара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилја да туженима солидарно накнади трошкове парничног поступка у износу од 511.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1191/22 од 23.03.2022. године, жалба тужиље је одбијена као неоснована, потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилја је изјавила благовремену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона парничном поступку – ЗПП ("Сл. Гласник РС, бр. 72/11... 18/20), Врховни суд је оценио да је ревизија тужиље неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку – ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводи ревизије да је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 1 ЗПП јер нису правилно примењене одредбе тог закона, а што је било од утицаја на доношење правилне одлуке, не представљају ревизијски разлог у смислу чл. 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, на основу правноснажног оставинског решења од 08.02.2012. године тужене су оглашене за наследнице иза свог покојног оца ДД са по 1/3 идеалног дела на његовој заоставштини - двособном стану број ..., површине 73,14 м², који се налази на првом спрату зграде у Београду, у ... број .. (сада ...). ДД, отац тужених, а син тужиље, је стекао право својине на овом стану по основу уговора о купопродаји, који је оверен од стране суда 27.10.2000. године, а купопродајну цену у износу од 50.000 УСД, исплатио је продавцу новцем који је добио од тужиље, ради куповине предметног стана. Новчани износ од 50.000,00 УСД тужиља је претходно дала и ћерки, ради решавања стамбеног питања ње и њене породице. ДД је био у поседу предметног стана од купопродаје истог и користио га је заједно са члановима своје породице, супругом и туженима, све док није лишен слободе 02.05.2005. године. Преминуо је у притвору ...2006. године. Од дана закључења уговора о купопродаји предметног стана па до смрти ДД, тужиља од њега није захтевала повраћај новчаних средстава која му је дала ради куповине предметног стана. Пар месеци након његове смрти, тужиља је покренула парнични поступак против тужених, који је окончан доношењем правноснажне пресуде 08.04.2009. године, којом је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је по основу сопственог улагања – исплате купопродајне цене постала искључиви власник предметног стана и да је уговор о купопродаји закључен између продавца и ДД, као купца, дана 27.10.2000. године, у делу у коме је ДД, означен као купац, симулован, и да се има сматрати да је по том уговору тужиља купац предметног стана.

Тужиља тужбени захтев заснива на тврдњи да је предметни стан купљен искључиво за њу, њеним средствима, да је купопродајну цену лично исплатила продавцу, да је њен син, а отац тужених закључио наведени уговор за њен рачун, да се у уговору он појављује као купац, јер она није поседовала личну карту Републике Србије, те да је договор између њих био да ће касније, када тужиља обезбеди документа, њен син својину на стану пренети на њу, до чега није дошло због околности у којима је преминуо – у притвору. Како су тужене након смрти оца неосновано стекле предметну непокретност, то тужиља тражи исплату траженог износа по основу стицања без основа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио као неоснован тужбени захтев тужиље. Према становишту првостепеног суда, тужиља није доказала да је новчана средства у износу од 50.000 УСД дала свом сину, сада покојном ДД, оцу тужених, како би купио предметни стан за њен рачун, односно под условом да

јој исти након закључења уговора о купопродаји предметног стана врати, односно стан поклони или уступи. Тужила није доказала да је између ње и њеног сина постојао такав договор, а протек времена од закључења уговора па до смрти њеног сина, те коришћење стана за потребе становања њеног сина и чланова његове породице, указује да је тужила новчана средства дала свом сину, као поклон у циљу куповине предметног стана, као што је то претходно учинила и својој ћерки, сестри ДД. С тим у вези првостепени суд је закључио да тужене нису без правног основа стекле новчану вредност предметног стана, већ су стекле сусвојину са уделима од 1/3 по основу наслеђа иза свог покојног оца, јер је предметни стан представљао његову заоставштину, а све ово тим пре што је правноснажном пресудом одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је по основу сопственог улагања – исплате купопродајне цене постала искључиви власник предметног стана, те да је уговор о купопродаји предметне непокретности симулован.

И према становишту другостепеног суда, нису испуњени услови из члана 210. Закона о облигационим односима, имајући у виду да се наведена одредба примењује у ситуацији када не постоји основ, било да исти није ни настао или је у међувремену отпао, па како је овде тужила поклонила свом сину новац за куповину предметног стана, који основ је уговор о поклону, да тужила неосновано од тужених потражује повраћај новца датог за куповину предметног стана.

Код овако утврђеног чињеничног стања, и према становишту Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право.

Одредбом члана 210. став 1 Закона о облигационим односима прописано је да када је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а када то није могуће - да накнади вредност постигнутих користи. Ставом 2 истог члана прописано је да обавеза враћања односно накнаде вредности настаје и када се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао.

У конкретном случају, код утврђеног да је уговор о купопродаји предметног стана закључио ДД, син тужиле, а отац тужених, у својству купца, да је купопродајну цену исплатио од новачних средстава која је добио од тужиле, да је након закључења уговора о купопродаји предметни стан коришћен за његове потребе и потребе његове породице, а да тужила од свог сина није захтевала повраћај новчаних средстава датих ради куповине предметног стана, то је правилан закључак нижестепених судова да тужила није доказала да је новчана средства од 50.000,00 УСД дала свом сину како би купио предметни стан у њено име и за њен рачун (односно под условом да јој након закључења уговора о купопродаји новчана средства врати односно стан поклони или уступи), већ да је реч о поклону новчаних средстава учињеном сину ради куповине предметног стана. У прилог наведеном, нижестепени судови су правилно ценили и то што је исти новчани износ (50.000,00 УСД) тужила претходно дала и ћерки, ради решавања стамбеног питања ње и њене породице, као и околност да је тужила у време закључења уговора о купопродаји стана имала лична документа Републике Србије и двојно држављанство (УС и РС), због чега није било сметњи, уколико јој је била намера да купи стан за себе, да сама закључи уговор у својству купца, а што није

урадила. Тужиља је тек након смрти сина, 20.09.2006. године, покренула поступак пред Трећим општинским судом у Београду против овде тужених, ради утврђења, који поступак је окончан правноснажном пресудом од 08.04.2009. године, којом је одбијен као неоснован њен тужбени захтев којим је тражила да се утврди да је по основу сопственог улагања – исплате купопродајне цене постала искључиви власник предметног стана.

Имајући у виду наведено, насупротив наводима ревизије, у конкретном случају нема услова за примену члана 210 ЗОО. Тужиља је поклонила сину новчана средства за куповину стана, који основ – уговор о поклону је пуноважан. Син тужиље је на основу уговора о купопродаји предметног стана постао власник истог, а по његовој смрти право својине на предметном стану су наследиле тужене, као његове законске наследнице. Зато тужиља од тужених неосновано потражује повраћај новчаних средстава датих за куповину предметног стана.

Осталим наводима ревизије указује се на погрешну оцену доказа, те тиме и на погрешно утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено на основу члана 407. став 2. ЗПП.

Са изнетих разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**